

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2023-2025

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta 14.09.2022 § 28
988/02.02.00/2022

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Vuosittaisen talousarviovalmistelun käynnistämiseksi kunnanhallitus hyväksyy kunnan hallintosäännön mukaisesti talousarvion suunnittelukehukset ja talousarvion laadintaohjeet, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Kunnanhallitus on 20.6.2022 § 148 hyväksynyt palveluiden järjestämissuunnitelman ja talousarviokehysten 2023 sekä talousarvion laadintaohjeen.

Talousarviokehys 2023

Talousarviokehys vuodelle 2023 on tehty ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen pohjalta. Käyttötalouden kehys on annettu toimiala- ja liikelaitostasolla nettomääräisenä (=toimintakate). Enimmäisinvestoinnit on kehyksessä määritelty bruttomääräisenä. Investointikehys vuodelle 2023 on 47,6 milj. euroa.

Talousarviokehysten asettamisessa on huomioitu NUUKA-ohjelman talouden tavoitteiden rinnalla vuoden 2021 tilinpäätös sekä vuoden 2022 tilinpäätösennuste. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käyttötaloudessa ollut vuoden 2021 tilinpäätös. Tämän lisäksi toimialoja ja liikelaitoksia on ohjeistettu huomioimaan keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia tulevalta vuodelta, joita lähtöpohjana ollut vuoden 2021 tilinpäätös ei sisällä. Kehyksessä huomioidaan sote-uudistuksen vaikutukset palvelutuotantoon siirtyvien henkilöiden ja toimintojen osalta.

Toimialojen ja liikelaitosten kehusehdotusten pohjalta on käyty neuvottelut toimialoittain, jonka jälkeen kehykseen on tehty sopeutuksia. Kehysneuvottelujen jälkeen kunta-alan palkkaratkaisun karkea vaikutus on selvinnyt, mutta vaikutuksia ei ole pystytty huomioimaan täysimääräisenä kehykseen. Henkilöstömenojen budjetointia tarkennetaan talousarviovalmistelun edetessä. Arvio palkkaratkaisun vaikutuksesta, joka ei sisälly kehykseen on 0,2–0,4 milj. euroa. Kehykseen on tehty tasapainotuksia n. 0,2 milj. euron edestä. Kuntatasoisen kehyksen toimintakate on noin 3,4 milj. euroa (3,4 %) vuoden 2022 tilinpäätösennustetta heikompi, kun huomioidaan hyvinvointialueelle siirtyvät erät. Kehykseen sisältyy NUUKA-toimenpideohjelmassa yksilöityjä tasapainotustoimenpiteitä.

Käyttötaloudelle kustannuspaineita kuntatasolla syntyy vuonna 2023 kunta-alalle kohdistuvista palkankorotuksista, johon on kehyksessä varauduttu 1,9 prosentin korotuksella. Vuoden 2023 kustannuksiin myös inflaatiolla on huomattava vaikutus.

Toimialoilla kustannuspaineita syntyy lisäksi muun muassa varhaiskasvatuksen pienenevistä asiakasmaksutuloista, palvelusetelimenojen kasvusta, sisäisten veloitusten indeksikorotuksista, Aleksian hinnoittelun muutoksesta sekä oppivelvollisuuden laajenemisen aiheuttamista kustannuksista. Menohelpotuksia on arvioitu syntyvän mm. NUUKA-toimenpideohjelman sopeutuksien myötä. Tuloissa merkittävimpana erona aiempiin vuosiin on tonttimyyntituottojen (etenkin yritystontit) vähentyminen.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta valtaosa kustannuksista siirtyy hyvinvointialueille, mutta kunnan kehityksessä on varattu 0,5 milj. euroa kustannuksiin, joita oletetaan syntyvän ennen kuntayhtymän purkamista. Vanhoihin, ennen vuotta 2005 syntyneisiin soten henkilökuntaa koskeviin eläkemenovelvoitteisiin on varattu kehityksessä 0,7 milj. euroa. Osa velvoitteista siirtyy hyvinvointialueen maksettavaksi.

Kehityksessä vuoden 2023 verotuloarvio perustuu Kuntaliiton 4/2021 veroennustekehikkoon. Kunnallisveroissa on huomioitu sote-uudistuksen ns. veroprosenttileikkurin myötä poistuva kunnallisveron osuus. Kiinteistöveroprosenttien oletetaan säilyvän kuluvaan vuoden tasossa. Kehityksessä verotulojen arvioidaan laskevan kuluvaan vuoden tilinpäätösennusteesta noin 112,4 milj. euroa (-51,6 %) ja vuoden 2021 tilinpäätöstasosta noin 105,1 milj. euroa (-50 %). Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 prosenttiyksikköä, jolloin Nurmijärven tuloveroprosentti on vuonna 2023 7,11.

Valtionosuusennuste perustuu Kuntaliiton 19.5.2022 ennusteeseen. Tämän perusteella valtionosuuksien arvioidaan laskevan kuluvaan vuoden tilinpäätösennusteesta 13,4 milj. euroa (-30,2 %). Vuoteen 2021 nähden valtionosuudet ovat kehityksessä 10,7 milj. euroa (-26 %) pienemmät.

Rahoituserien arvioidaan toteutuvan 0,7 milj. euroa (-38 %) vuoden 2021 tilinpäätöstasoa heikompina korkokulujen ennakoidusta kasvusta johtuen.

Kunnan vuosikatteen arvioidaan kehityksessä asettuvan 32,3 milj. euroon. Vuosikatteella kyetään rahoittamaan investoinneista noin 68 prosenttia, jonka perusteella nettolainanoton arvioidaan asettuvan 12,0 milj. euroon. Siten kunnan lainakannan arvioidaan nousevan 243,7 milj. euroon vuoden 2023 loppuun mennessä.

Huomattavista kustannusten nousupaineista ja omaisuuden luovutustulojen pientymisestä huolimatta tilikauden ennustetaan kehityksessä olevan ylijäämäinen noin 4,2 milj. euroa. Kehityksessä on huomioitu myös mahdollisen investointivarauksen tekeminen, mikäli tilikausi toteutuu suunnitellun mukaisesti.

Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarviokehikseen perustuvat talousarvioehdotuksensa 20.9.2022 mennessä. Valtuusto hyväksyy 16.11.2022 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2023-2025.

Kunnan liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma laaditaan kunnan talousarviosta ja -suunnitelmasta erillisenä osana.

Kunnanhallituksen hyväksymässä kehityksessä Nurmijärven Veden toimintakatteeksi vuodelle 2023 on määritelty 5 793 000 euroa.

Kehityksessä Nurmijärven Veden investoinnit ovat 8,820 milj. euroa vuodelle 2023, vuodelle 2024 15,700 milj. euroa ja 2025 17,295 milj. euroa.

Liikelaitos hyväksyy talousarvion ja -suunnitelman vuoden loppuun mennessä valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti.

Nurmijärven Veden toimintamenoihin ennustetaan 150 000 euron kasvua talousarviovuodelle 2023. Kustannusten arvioidaan nousevan polttoaineiden, lämmitysöljyn, prosessikemikaalien ja sähkön hintojen osalta. Lisäksi vedenkäytön kasvun seurauksena kasvavat pumppausmäärät ja jätevedenpuhdistamoiden kuormituksen kasvu, jotka molemmat lisäävät sähkön- ja kemikaalienkulutusta. Verkostomateriaalihankintojen sopimukset vanhenevat vuoden 2022 lopussa ja uusien sopimusten osalta varaudutaan hinnan nousuun. Lietteen käsittely-, yhdistelmäauto-, tv-

kuvaus-, kaivinkone- ja kuorma-autopalveluissa on vuonna 2023 tulossa optiovuosien käyttöönottoja sekä hintojen indeksitarkastuksia. Henkilöstökuluja nostavat yleiskorotusvaraukset sekä aikaisempina vuosina täyttämättä olleiden vakanssien täyttäminen.

Toimintatuoton kasvuksi esitetään noin 100 000 euroa syyskuussa arvioituun vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen. Talousarviossa esitetty toimintatuottotaso perustuu 0,5 % kasvuennusteeseen vedenkäytön osalta. Veden- ja jäteveden käyttö- ja perusmaksuihin ei olla esittämässä muutoksia vuodelle 2023.

Talousarvion yhteydessä laaditaan henkilöstösuunnitelma, johon kootaan esitykset uusista perustettavista viroista ja työsuhteisista tehtävistä sekä vakanssimuutoksista talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmavuosille. Nurmijärven Vedelle ei esitetä uusia vakansseja. Eläköitymisen ja muiden henkilöstömuutosten takia vapautuviin tehtäviin rekrytoidaan uudet henkilöt.

Esittelijä

Vesilaitoksen johtaja

Esitys

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen johtokunta hyväksyy talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2023–2025 ja esittää sen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Johtokunta oikeuttaa viranhaltijat suorittamaan vähäisiä laskennallisia korjauksia ja tekstiosan tarkistuksia.

Valmistelija

vesilaitoksen johtaja Päivi Kopra, paivi.kopra@nurmijarvi.fi,
hallintopäällikkö Leena Vuorenpää, leena.vuorenpaa@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.